

Štoreški ŽELEZAR

Leto XIX.

1979

APRIL

Št. 7

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

Dediščina, ki obvezuje

Februarja 1979 je ugasnilo življenje vizionarja in svetovnega usmerjevalca procesov v brezizkoriščevalno družbo, tov. Edvarda Kardelja. V imenu slovenskega železarstva sem v nedeljo, 11. februarja v žalnem programu televizije Ljubljana rekel:

»Globoko nas je železarje pretresla vest, ko smo zvedeli, da nas je za vedno zapustil naš vzor Edvard Kardelj, velikan slovenskega naroda, tvorec jugoslovanske samoupravne, humane izgradnje socializma, učitelj delavskega gibanja in prerok pravičnega reševanja nacionalnih in socialnih problemov vseh ras, narodov in narodnosti sveta.

S posebno pozornostjo je tov. Kardelj spremljal razvoj jugoslovanske črne metalurgije. Rad je obiskoval tovarne in se pogovarjal z železarji, prispeval pa je tudi velik delež pri integraciji in razvoju slovenskih železarn, uveljavljanju namenskega združevanja in dohodkovnega nalaganja sredstev ter pri oblikovanju koncepta dohodkovne verige organizacij združenega dela od izdelave do predelave jekla v končne izdelke. Prvi je bil med tistimi, ki so se dvignili proti zmoti, da je Slovenija geografsko opredeljena le za razvoj trgovine, gostinstva in turizma, saj je vedel, da je lastna proizvodnja jekla pogoj vsake razvite nacionalne ekonomije.

Tov. Kardelj je visoko cenil tudi bogastvo narode. Opozarjal nas je na bolezen potrošniške družbe, ki zlasti z vikendaštvom

posega v naravo in omejuje prostor, ki je last vsega ljudstva, na najlepših predelih naše domovine. S svojim dostojanstvom, neutrudljivim ustvarjalnim delom, dostopnostjo in skromnostjo je predstavljal najbolj žlahtne vrline človeka.

Tov. Edvarda Kardelja sedaj ni več živega med nami. Ostali pa so njegov glas, posnet na magnetoskopskih trakovih, in bogastvo zapisanih misli, ki bodo za nas in poznejše rodove zvezda vodnica, tirnica miru in sporazumevanja, po kateri naj bi hodili v še lepšo prihodnost človeštva.

Iz te izjave sledi, da nas bogata dediščina, ki nam jo je zapustil tov. Edvard Kardelj, obvezuje, da njegove izrečene ter napisane besede pretvorimo v nove umske in materialne dobrine. Celoten svet ceni, spoštuje in s pridom izkorišča dela Edvarda Kardelja, v prvi vrsti pa moramo ta teoretska izhodišča uresničevati predvsem sami.

RAZVIJAJTE SLOVENSKO ŽELEZARSTVO

Tovariš Edvard Kardelj je poleg analiziranja, raziskav in dognanj samoupravne izgradnje socializma neposredno spremljal tudi materialni razvoj našega gospodarstva, zanimal se je za gradnjo jugoslovanske črne metalurgije in večkrat obiskal slovenske železarne. Na Ravnah je bil leta 1955 in 1958, obiskal je Železarno Jesenice, leta 1970 je z železarji na Jesenicah obravnaval vsebino ter cilje integracije

slovenskih železarn, leta 1975 je v Ljubljani s predstavniki naše sestavljene organizacije združenega dela razpravljajal o razvoju, dohodkovnih odnosih ter vertikalni reprodukcijski verigi izdelave in predelave jekla. Osebnost sem imel znatno več priložnosti govoriti s tovarišem Kardeljem v skupščinah, na raznih sprejemih in v prirodi in tako še bolj spoznal njegove človeške vrline.

Na Pokljuki sem ga na primer 30. novembra 1975 srečal v Sport hotelu, ko je v slabem vremenu kot navaden državljan čakal na svoje vnuke, ki so smučali. V prisrčnem in tovariškem razgovoru sem se takrat dodatno obogatil s spoznanji o vlogi Jugoslavije v mednarodnih odnosih, o nujnosti večjega blagovnega prometa Slovenije s tujino, o pomembnosti industrijske cone na jugoslovansko-italijanskem območju. Menil je, da morajo Slovenske železarne pogumno razvijati svoj koncept proizvodnje ter predelave jekla, s plodnim sodelovanjem pa upoštevati pogoje, ki jih imajo za razvoj črne metalurgije v drugih republikah.

Pomemben za razvoj našega samoupravnega sistema je bil tudi razgovor s tovarišem Kardeljem 1. avgusta 1977 na sedežu Ljubljanske banke. Med drugim sem takrat za področje internih bank zabeležil naslednje Kardeljevo stališče:

»Interne banke v resnici niso banke, temveč finančne službe, ki nimajo stika z Narodno banko

in nimajo emisijske funkcije. Interne banke naj bodo v sozidih, ne pa tudi v delovnih organizacijah.

V internih bankah bodo OZD združevale sredstva in delo za optimiziranje uporabe razpoložljivih finančnih virov, za tekoče poslovanje in za razvoj, varovanje likvidnosti DO in združeno delo urejeno povezovalno s temeljnimi bankami. Upravljanje v internih bankah naj ne pomeni glomazne toge strukture, izdvojene iz teženj in zahtev tozdov. Kardelj se je celo začudil zakonskemu določilu, ki zahteva, da morajo interne banke imeti lastne poslovodne in samoupravne strukture. Po ugotovitvi problema je prevladalo mišljenje, da je upravljanje v internih bankah treba čim bolj približati obstoječemu notranjemu delegatskemu sistemu.

Taka ocena o ustanavljanju internih bank se je uveljavila tudi v praksi zlasti v sozidu Slovenske železarne, kjer je po delovanju že od leta 1972 lansko leto interna banka postala registrirana denarna institucija Slovenskih železarn s potencialom blizu dveh milijard dinarjev.

Tovariš Kardelj nam je posredoval tudi širša napolnila za uveljavljanje slovenskega železarstva, svetoval vlogo in zgradbo sestavljene organizacije združenega dela, kar je zatem bilo vključeno v samoupravni sporazum o združitvi delovnih organizacij v Slovenske železarne.

Gregor Klančnik

DESETA OBLETNICA JEKLOVLEKA

RAZVOJ HLADNE PREDELAVE VALJANIH PROFILOV V ŽELEZARNI ŠTORE

Iz teka se prvo desetletje hladne predelave valjanih profilov z vlečenjem in brušenjem. Doseženi poslovni rezultati ter uveljavitev na domačem in tujem trgu potrjujejo pravilnost usmeritve.

Prehrojena pot bi lahko bila ob ugodnejših pogojih mnogo lažja in cenejša. Zato se zaradi podatkov in informacij, ki jih imam, pa tudi zaradi delovnih nalog in opravil, ki jih opravljam, čutim dolžnega do vseh tistih, ki so s svojim delom, znanjem in prizadevnostjo neposredno ali posredno vplivali k pozitivnemu razvoju, da tega v kronološkem zaporedju in v takšni obliki predstavim.

Predstavitev razvoja in doseženih rezultatov naj vsem tistim, ki so kakorkoli sodelovali, dajo možnost, da v njih vidijo svoj prispevek in vzpodbude za nadaljnje sodelovanje; ostalim, ki so prišli kasneje v Železarno Štore in tistim, ki zaradi različnih razlogov razvoja niso opazili, pa kot informacije.

Začetki segajo v leto 1966, ko je ekipa iz Valjarne I (obratovodja Jože Urbančič, dipl. ing. ter asistenta Kranjc Emil in Čretnik Ivan) orala ledino na področju vlečenja specialnih profilov — polovih čevljev za

potrebe Iskre iz Nove Gorice. Prizadevanja so bila uspešna. Že leta 1968 je bilo proizvedenih 68.110 kg vlečenih polovih čevljev, ki jih rabijo za jedra navitij satorjev dinam ter zaganjačev avtomobilov in traktorjev.

Začetni uspeh in potrebe trga so bile odločujoče pri odločitvi leta 1967, da se nabavi oprema. Tako so meseci konec leta 1968 in v začetku leta 1969 potekali v znamenju vgrajevanja strojev na sedanji lokaciji, v tedaj še nedograjeni hali Valjarne II, in sicer:

- vlečna klop I (imenovana tudi »stara«), ki je bila od tovarne Alpos Šentjur kupljena kot staro železo;
- vlečna klop STT, izdelek Strojne tovarne Trbovlje;
- brezkonični brusilni stroj Malcu MC-50;
- dvovaljni ravnalni stroj Bronx PbR-2;
- kolutni ravnalni stroj H. Z. T-200;
- stroj za koničenje okroglih profilov, izdelan v STT Trbovlje;
- 60-tonska žarilna peč.

V mesecih marec, april in maj je bila glavna naloga spuščanje strojev v obratovanje ter spoznavanje in to predvsem brusilnega stro-

(Nadaljevanje na 5. strani)

O IZVOZU NAŠIH IZDELKOV

Ko ocenjujemo uspešnost našega izvoza za preteklo poslovno leto, vedno znova ugotavljamo, da že nekaj let nismo uspeli realizirati naših izvoznih obveznosti. Ob vsakokratnem sestavljanju gospodarskega načrta si zastavimo izvozne cilje, ki slonijo na realnih osnovah, vendar jih med letom ne moremo v celoti izpolniti. Vzroki za takšno stanje so različni in jih ni mogoče opredeliti z nekaj stavki, ker potrebujejo detajlno analizo. Kljub temu pa lahko navedemo nekaj faktorjev, ki odločilno vplivajo na uspešnost izvoza, kot npr.:

— izvozne cene in konkurenčna sposobnost,

— dobavni roki in standardna kvaliteta,

— analiza in poznavanje zunanjega tržišča.

Če bi izvozni posel ocenjevali zgolj s stališča prodajne cene, bi kaj hitro lahko ugotovili, da se nam v večini primerov ne bi splačalo izvažati naših proizvodov. Razkorak med domačo in izvozno ceno je praviloma med 10 in 30 %, kar nam pri izvoznih poslih močno zmanjšuje akumulacijo. Poslovne odločitve na področju izvoza so še toliko težje, če upoštevamo, da bi lahko vse količine naših proizvodov, ki smo jih namenili v izvoz, prodali na domačem trgu po višjih cenah in s primerno akumulacijo.

Seveda pa našo izvozno politiko ne smemo in ne moremo graditi samo na osnovi trenutne situacije in domačem in tujem trgu, temveč moramo tudi na tem področju pridobiti stalen krog kupcev in ustvariti pri teh kupcih vtis solidnega partnerja, na katerega se lahko navežejo in ustvarijo srednjeročno ali dolgoročno sodelovanje. S takšnim gledanjem na izvozno dejavnost in s pravilnim usmerjanjem izvozne politike verjetno ne bomo pogosto prihajali v situacijo, ko ne bomo

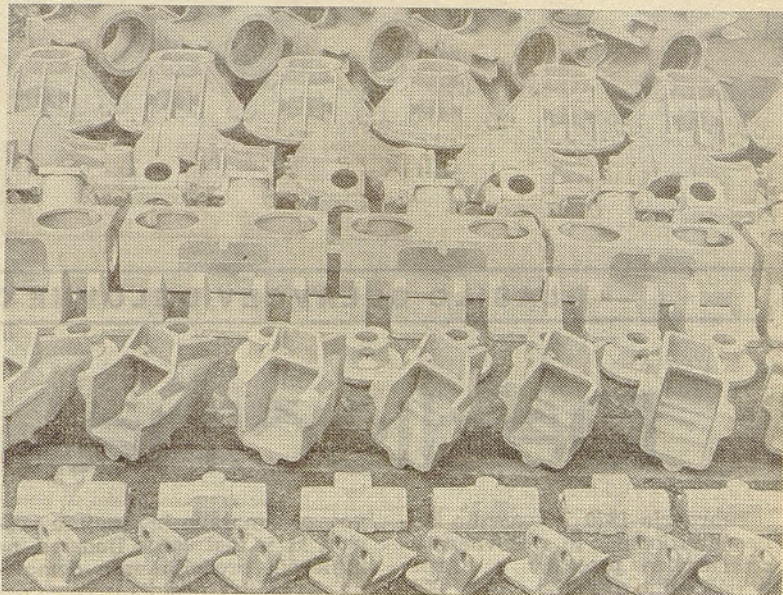
mogli izvršiti svojih obveznosti, ki nam jih nalaga gospodarski načrt.

Stalna prisotnost naših proizvodov ter standardna kvaliteta in solidni dobavni roki na zunanjem trgu pomenijo tudi afirmacijo izven domačih meja in omogočajo široke možnosti navezave komercialno tehničnih stikov ter na ta način pridobivanje pomembnih informacij s področja trgovine in proizvodnje.

Se ena bistvena stvar, ki nas sili, da negujemo izvozno dejavnost, je naša zunanjetrgovinska zakonodaja. Zakonski predpisi s področja zunanje trgovine so iz leta v leto ostrejši, tako da se vse bolj postavlja pogoj vezave uvoza z izvozom in s tem neposredno vprašanje sposobnosti reprodukcijskega procesa v naši DO. Kljub navedenim neizpodbitnim dejstvom moramo najti optimalno kombinacijo deleža izvoza v skupni proizvodnji, posebej še zato, ker moramo imeti pred očmi akumulativnost TOZD in DO, na katero ima izvoz odločilen vpliv.

Za dobro poznavanje zunanje trga in uspešno izvajanje določene izvozne politike je nujna tudi fizična prisotnost na zunanjem trgu. To se dosega z odpiranjem predstavništev in delegatskih mest, vendar s tem SOZD SZ ne razpolaga, še manj pa Železarna Štore. Zato smo se že pred leti odločili, da se bomo v ta namen posluževali predstavništev naših blagovnih hiš. Po nekaj letih lahko ugotovimo, da je bila naša odločitev pravilna, ker dosegamo največji izvoz prav v države, kjer delujejo predstavništva naših blagovnih hiš, kot npr.:

1. Metalka Ljubljana — izredno dobro nam pokriva tržišče v Bolgariji, DDR, ZSSR in deloma na Madžarskem;

Proizvodi livarne strojne litine

2. Ferimport Zagreb — firma, preko katere smo uspeli plasirati naše brušeno jeklo na Poljsko, istočasno pa uvažamo kot kontra blago gredice, ki nam jih močno primanjkuje;

3. Feroelektro Sarajevo — odprl nam je tržišče za vzmetno jeklo na Kitajskem.

Posebej bi bilo potrebno omeniti izvoz preko Metalke v Bolgarijo, kjer smo po nekaj letih skupnega nastopanja dosegli zavidljive rezultate, tako po količini in asortimanu, kot po ceni. Zanimivo je predvsem to, da izvažamo sedem toplovaljanih specialnih profilov, dva hladnovlečna specialna profila, valjano vzmetno jeklo ter vlečeno in brušeno jeklo. Nadalje smo osvojili

proizvodnjo valjev 650 × 2300 za Železarno Lenin v Perniku, kjer smo postali za te valje ekskluzivni, izdelali pa smo že tudi ponudbo za valje za Železarno v Kremikovcih, kjer imamo prav tako realne možnosti, da začnemo sodelovati na področju valjev.

Iz navedenega lahko zaključimo, da postaja naša izvozna politika in zunanjetrgovinska dejavnost nasploh zelo pomemben faktor v poslovanju, od katerega je odvisna v veliki meri naša celotna proizvodnja. Cilji in izvozne prodajne poti so že jasno začrtane, potrebno bo samo še intenzivno negovati doseženo in težiti k večjemu spoštovanju pogodbenih obveznosti.

Štefan Gerkeš

Informacije

V mesecu marcu smo prejeli:

1. Prvo številko REFERALNE INFORMACIJE, INDOK centra občine Celje. V tej številki je v uvodu predstavljena prva številka in njen namen. Predvsem so referalne informacije namenjene uporabnikom o informacijsko-dokumentacijskih gradivih, ki jih zbira in ureja INDOK center in ki so pomembna za samoupravno delegatsko odločanje.

V nadaljevanju je podrobno obdelan in prikazan sistem zbiranja, urejanja in posredovanja podatkov. Referalne informacije bodo izhajale občasno — periodično, prejemale pa jih bodo: temeljne in druge organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije, občinski organi, organi SIS, krajevne skupnosti, uredništva tovarniških glasil idr. V tej številki so že zbrana gradiva za meseca januar in februar 1979, podani pa so tudi nekateri podatki o Celju.

2. INFORMATIVNI BILTEN št. 129 informacije SZDL občinske konference Celje. Iz tega povzemamo, da je predsedstvo SZDL obravnavalo in sprejelo skupni

program družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Celje, razpravljalo je o nekaterih problemih delovanja delegacij za samoupravne interesne skupnosti in o predlogih za izboljšanje njihovega dela ter sprejelo osnutek stališč o nekaterih aktualnih nalogah na področju socialne politike v občini Celje. Imenovali so operativni štab za vodenje akcije »Nič nas ne sme presenetiti«.

Podana je informacija o možnosti ustanovitve šole za tehnologe v Celju. Šola bo usposabljalna kadre za funkcijo tehnologa, ne pa za delovno mesto. Na koncu je podan pregled dela svetov, odborov in komisij.

3. INFORMACIJE št. 7 občinskega sveta ZSS Celje. V informacijah zasledimo članke:

— Sindikat v določilih Zakona o združenem delu; kot pripomoček za delo sindikalnih aktivistov;

— Ali smo res nezainteresirani za razvoj letališke mreže v SR Sloveniji; članek je namenjen razpravi in sprejemu samoupravnega sporazuma o temeljih plana razvoja letališke mreže SRS za obdobje 1976—1980. Iz vsebine je razvidno, da je ta sporazum sprejelo do 1. 2. 1979 le 1.146 tozdiv od skupno 2.879;

— Razprava o usmerjenem iz-

obraževanju, katerega nosilec je vodstvo osnovnih organizacij zveze sindikatov. Ta akcija je v naših tozdivih in DS že opravljena, hkrati pa objavljamo gradivo, ki je bilo v razpravi;

Pripravimo se pravočasno na obravnavo gradiva za sejo ZZD občinske skupščine. V tem članku se posebej poudarjajo tri točke:

1. Samoupravni in družbeni položaj krajevnih skupnosti,

2. Ocena stanja in problematika preskrbe v občini Celje,

3. Poročilo o uresničevanju programa razvoja zdravstvenega varstva.

— Človek naj ne bo nikoli sam. V tem članku so na kratko podane informacije o akciji »TEDEN UPOKOJENCEV«, ki bo v času od 12. do 19. maja 1979 in program, ki ga pripravljajo društva upokojenecov ob podpori SZDL in sindikatov;

— o Hortikulturi 80;

— Predlagajte kandidate za srebrni znak zveze sindikatov Slovenije; navedeni so pogoji in rok za predlaganje posameznikov in osnovnih organizacij. Podeljenih bo 25 priznanj posamez-

nikom in 5 osnovnim organizacijam ZSS.

Delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije

Samoupravni razvoj naše družbe zahteva vsestransko in celovito izobraževanje naših delovnih ljudi kot osnovnih nosilcev in ustvarjalcev materialnih dobrin naše družbe. Naš samoupravni sistem teži k popolni afirmaciji vseh njegovih vrednot in delovne ustvarjalnosti. **Prav zato pomenijo proizvodna tekmovanja delavcev enega pomembnih doprinosov k tem načelom.**

V preteklih dveh letih smo v Sloveniji organizirali dve razširjeni tekmovanja kovinarjev. Delovna tekmovanja te vrste odpirajo široke možnosti, da se proizvajalci spoznajo s sodobno organizacijo dela, tehnologijo in dosežki na posameznih področjih. Ta tekmovanja odpirajo možnosti večjega sodelovanja med OZD posameznih občin oz. republik in avtonomnih pokrajin. Namen teh srečanj ni samo v strokovni izmenjavi, ampak tudi v samoupravnem političnem sodelovanju proizvajalcev. Na tekmovanjih (Nadaljevanje na 6. strani)

Usmerjeno izobraževanje

Po večletnih pripravah in javni razpravi o konceptu reforme usmerjenega izobraževanja je republiška skupščina dne 27. 2. 1979 sprejela sklep o izvedbi javne razprave o osnutku zakona o usmerjenem izobraževanju.

V celjski občini so določeni nosilci za izvedbo javne razprave, med njimi je Zveza sindikatov zadolžena za javno razpravo v vseh osnovnih organizacijah sindikata. Svet OOZS Železarne Štore se je odločil, da javno razpravo v Železarni organizira tako, da v Železarnju objavi osnovne informacije o vsebini osnutka zakona in vprašanja, ki jim je v javni razpravi potrebno posvetiti posebno pozornost.

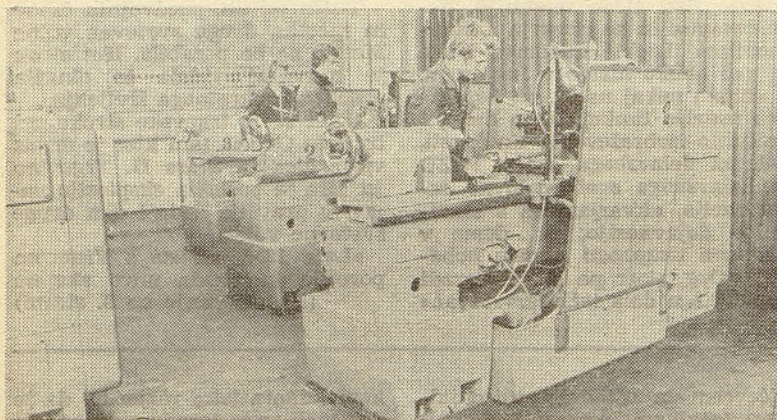
Vse zainteresirane, še zlasti delegate interesnih skupnosti za izobraževanje, strokovne službe, poslovodne organe in družbenopolitične organizacije pozivamo, da sodelujejo v javni razpravi in posredujejo svoja stališča, vprašanja in predloge tajništvu družbenopolitičnih organizacij do 26. 4. 1979. Do 20. 4. 1979 bo svet OOZS Železarne Štore organiziral zaključno razpravo, na kateri bodo oblikovana stališča in zaključki javne razprave v naši delovni organizaciji.

Osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju je izšel kot priloga časopisa DELO dne 14. 3. 1979, objavljeno pa bo tudi kot priloga DELAVSKE ENOTNOSTI.

POVZETEK OSNUTKA ZAKONA O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Zakonska snov je v osnutku razdeljena na deset poglavij.

Prvo poglavje obsega temeljne določbe, v katerih se opredeljuje usmerjeno izobraževanje in njegov položaj v združenem delu. Med temi je bistvenega pomena zlasti opredelitev izhodišč, družbenih vzgojno-izobraževalnih smotrov in nalog ter način uresničevanja posebnega družbenega interesa na področju usmerjenega izobraževanja.

Delo na obdelovalnih strojih je zahtevno

V drugem poglavju se določajo temeljni družbenoekonomski odnosov na področju usmerjenega izobraževanja, ki jih delavci urejajo s samoupravnimi sporazumi, tako da je delavcem v temeljnih organizacijah zagotovljena pravica v celoti odločati o svojem dohodku, delavcem na področju vzgoje in izobraževanja pa enak družbenoekonomski položaj.

Osnutek zlasti opredeljuje programe vzgojnoizobraževalnih storitev in njihovo sestavo, elemente cen in nekatere druge pogoje svobodne menjave dela z namenom, da bi pospeševal samoupravno sporazumevanje med uporabniki in izvajalci izobraževalne dejavnosti. Poleg tega opredeljuje svobodno menjavo dela med uporabniki in izvajalci in njeno uresničevanje neposredno ter v okviru in po posebnih izobraževalnih skupnostih. Določa obveznosti temeljnih organizacij za planiranje izobraževalnih in kadrovskih potreb in izobraževalne dejavnosti. Za pripravo vzgojnoizobraževalnih programov in druge naloge se predvideva oblikovanje skupnih strokovnih organov uporabnikov in izvajalcev pri posebnih izobraževalnih skupnostih.

Osnutek nalaga temeljnim organizacijam, da s samoupravnimi splošnimi akti uredijo pravice in obveznosti delavca, ki se izobražuje, zlasti pravico do odsotnosti z dela, pravico do nadomestila osebnega dohodka in pravico do primernih delovnih in drugih pogojev za uspešno izobraževanje.

Tretje poglavje osnutka obsega programsko strukturo usmerjenega izobraževanja in organizacijo vzgojnoizobraževalnega dela. Osnutek podrobno opredeljuje vzgojnoizobraževalne programe kot temeljno sestavino sistema usmerjenega izobraževanja. V nadaljnjih določbah pa ureja zlasti oblikovanje in sprejemanje vzgojnoizobraževalnih programov ter zagotavljanje skupne vzgojnoizobraževalne osnove. V zvezi s tem posebej določa naloge strokovnega sveta pri izobraževalni skupnosti Slovenije.

Osnutek zakona določa splošne pogoje za vključitev v izobraževanje po vzgojnoizobraževalnih programih. V zvezi s tem osnutek uvaža kot splošen pogoj za vključitev v visoko izobraževanje tudi uspešno opravljen nadaljevalni izpit in delovne izkušnje. V varianti predvideva, da se nadaljevalni izpit nadomesti s tem, da visoka šola določi vrsto in obseg potrebnih znanj v skladu s vzgojnoizobraževalnim programom kot pogoj za začetek izobraževanja v višji oziroma visoki šoli.

Osnutek zakona predvideva, da izobraževalne organizacije določijo časovno razporeditev vzgojnoizobraževalnega dela, določa začetek in konec šolskega leta ter minimalni obseg šolskih počitnic. Z varianto je predvidena možnost, da šolski koledar predpiše republiški komite za vzgojo in izobraževanje.

Glede preverjanja in ocenjevanja znanja osnutek zakona določa le načela, podrobneje pa bo to snov urejal izvršilni predpis oziroma statuti izobraževalnih organizacij.

V četrtem poglavju osnutek zakona ureja samoupravno organiziranost izobraževalne dejavnosti, zlasti izobraževalne organizacije in njihovo dejavnost, povezovanje izobraževalnih organizacij, obvezno združevanje višjih in visokih šol v univerze, ustanavljanje izobraževalnih organizacij in uvajanje novih vzgojnoizobraževalnih programov.

Osnutek zakona predvideva vodenje razvidnosti izobraževalnih organizacij.

Določbe o upravljanju izobraževalnih organizacij urejajo soodločanje delegatov delavcev, učencev oziroma študentov in staršev ter uporabnikov v svetu izobraževalne organizacije in način delegiranja v svet. Posebej določa zadeve, o katerih enakopravno soodločajo delegati uporabnikov.

V določbah, ki se nanašajo na individualni ali kolegijski poslovni organ izobraževalne organizacije, osnutek zakona določa pogoje ter imenovanje oziroma način in postopek imenovanja. Osnutek predvideva enak način in postopek imenovanja individualnega ali kolegijskega poslovodnega organa, kot ga določa zakon o združenem delu, pri čemer se poseben družbeni interes zagotavlja prek razpisne komisije in soodločanja delegatov uporabnikov v svetu izobraževalne organizacije. Osnutek istočasno vsebuje varianto, s katero je predviden poseben način imenovanja individualnega ali kolegijskega poslovodnega organa, s katerim se prevzema ureditev po sedanjem zakonu o visokem šolstvu.

V petem poglavju osnutka se urejajo pravice in obveznosti učencev oziroma študentov in drugih udeležencev izobraževanja ter vpis v izobraževanje.

Sesto poglavje osnutka zakona ureja položaj delavcev v usmerjenem izobraževanju ter določa posebne pogoje za opravljanje vzgojnoizobraževalnega dela, ureja položaj pripravnikov in opravljanje strokovnega izpita, strokovno izpopolnjevanje ter preverjanje uspešnosti dela učiteljev, sodelavcev in vzgojiteljev. Glede posebnih pogojev za visokošolske učitelje, izvolitve v nazive in odvzem naziva osnutek zakona prevzema ureditev iz sedanjega zakona o visokem šolstvu.

V sedmem poglavju osnutek zakona določa obveznost izobraževalnih organizacij za vsakoletno analizo učinkovitosti dela in poslovanja; v osmem pa opredeljuje nadzor nad uresničevanjem dejavnosti usmerjenega izobraževanja, ki obsega nadzor nad zakonitostjo dela izobraževalnih organizacij in nadzor nad uresničevanjem vzgojnoizobraževalnih programov.

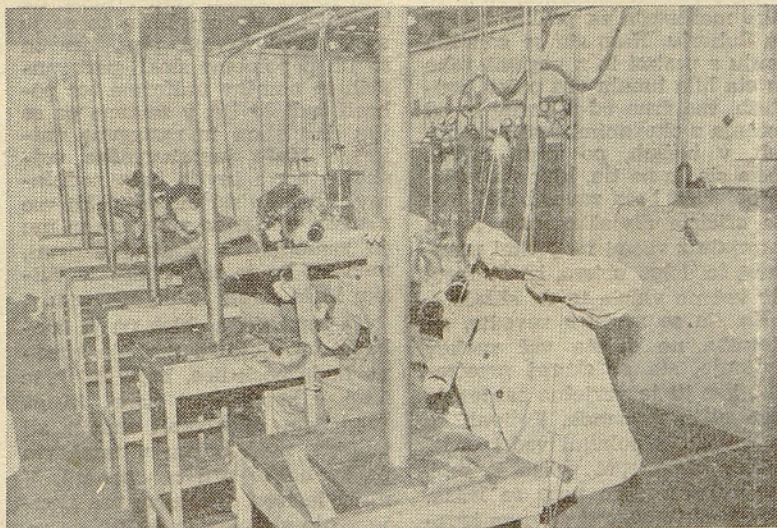
Deveto poglavje vsebuje kazenske določbe, deseto poglavje pa predhodne in končne določbe, s katerimi se zlasti ureja postopno uvajanje usmerjenega izobraževanja.

KAKO JE V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

Priporočamo, da se v javni razpravi osredotočimo predvsem na oceno ustreznosti normativnih in organizacijskih rešitev glede na temeljna načela preobrazbe vzgojnoizobraževalnega sistema v SR Sloveniji, ki so bila sprejeta na kongresih ZKS in ZKJ in na vlogi delovne organizacije v izvajanju sistema usmerjenega izobraževanja:

1. Združevanje vzgoje in izobraževanja s proizvodnim in drugim delom združenih proizvajalcev.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Usposabljanje mladine za neposredno delo v proizvodnji, v katerega spada tudi plamensko varjenje.

NAŠI JUBILANTI

Zopet je leto naokrog. Kako hitro je minilo! Ali se zavedate, da ste leto dni starejši in da je s tem tudi vaša zvestoba do delovne organizacije za leto dni bogatejša, bolj trdna?! Tako razmišljate vsi, še bolj pa naši jubilarji, ki bodo letos nagrajeni za 10, 20 in 30-letno zvestobo delovni organizaciji. Tokrat objavljamo tri nagrajence — jubilarje, s katerimi je opravil intervju naš sodelavec Vlado Renčelj.

V naslednji številki bomo objavili seznam vseh jubilarjev po tozidih in DS. Podelitev priznanj in nagrad bo konec meseca aprila.

Ob 30-letnici, Vrečko Karel

S tovarišem Vrečkom sva se za pogovor hitro zmenila. Je eden starejših članov naše delovne organizacije, od leta 1946 in ni naključje, da letos dobiva priznanje za 30 let dela, zvestobe v našem kolektivu.

»Rojen sem na Madžarskem 1930. leta. Očetov rojstni kraj je Slivnica, ker pa je mnogo potoval s trebuhom za kruhom, kot so takrat pravili, je dobil delo v rudniku v kraju Dorog na Madžarskem. Tam se je poročil. Osnovne šole sem obiskoval na Madžarskem. Takoj po končani drugi svetovni vojni oče ni hotel madžarskega državljanstva in smo se vrnili v Jugoslavijo, v očetov rojstni kraj.«

Karel je tako prvič prišel v naše kraje in se tudi takoj zaposlil v naši železarni. Prva dela je opravljal v jeklarni, kot pomožni delavec je delal v skladišču sta-

Vrečko Karl, pot od pomožnega delavca do delovodje je bila dolga. Sem zadovoljen, vendar pa bi bilo lahko boljše!

rega železa, priučil se je za rezalca, odšel v vojsko in ko se je vrnil, se je ponovno zaposlil v jeklarni.

»Takratni delovni pogoji so bili resnično težki. Vse smo morali delati ročno, nismo imeli prostih sobot, velikokrat smo kar v tovarni prespali, ni bilo prevozov niti tople malice. Ko sem si kupil prvo kolo, mi je to pomenilo toliko kot danes avto, morda še več!«

Tako mi zamišljeno pripoveduje sogovornik in nadaljuje:

»Izučil sem se za žerjavovodja, ker pa takrat ni bilo dovolj žerjavov, sem bil v rezervi. Kljub temu sem le vozil žerjav v skladišču starega železa in v premogovni lopi.«

Leta 1954, ko smo zgradili plavž, so jeklarji posodili Vrečka na plavž kot žerjavovodjo. In tu je ostal. Počasi se je začel zanimati za varilski poklic in uspešno opravil vrsto tečajev za avtoogene in elektrovarilca. Na plavžu je delal vrsto zahtevnih in zanimivih del. Pravi, da je plavž doobara spoznal.

Vrečko je od lani delovodja na aglomeraciji. Novo delovno mesto je odgovornejše, zahtevnejše. Tudi tu so delovni pogoji težki; preprih, prah, ropot, vročine in zmrzali so na aglomeraciji vsakodnevnost.

Nagrajevanje, težko bi to kar tako ocenil, ker sem šele pol leta tu. Vendar sem zadovoljen, morda bi bilo lahko še boljše, se mi nasmehne Vrečko. »Vendar sem vesel nagrade za 30 let dela v naši železarni, čeprav bi raje bil trideset let mlajši, saj denar ni vse, a priznanje človeku tudi veliko pomeni.«

Stanuje v Celju, tudi žena je zaposlena, dve hčerki pa sta že poročeni. Prostega časa, pravi ni veliko. Rad gleda televizijo, bere časopise in se ukvarja z avtomobilom. Ljubi družinske izlete in rad obišče mamo v Szentjurju.

»Imam nekaj nalog, ali kot danes pravijo funkcij. Sem delegat kulturno-izobraževalne skupnosti, delegat delavskega sveta TOZD in delavskega sveta delovne organizacije, ukvarjam se s sindikalno dejavnostjo; no, doma v krajevni skupnosti nimam nobenih nalog, sicer pa bi jih zaradi izmenskega dela težko izvrševal.«

»Časi so se spremenili. Nekoč smo si bili bližji, bolj tovariški. Sli smo na izlete s kamioni, se udeležili udarniških akcij, raznih proslav in zborovanj. Danes je umetnost pridobiti delavca na sindikalni, kolektivni izlet. Vsak ima nek izgovor, nima časa in podobno.«

Tako torej pravi Vrečko Karel ob 30-letnici njegovega dela v naši delovni organizaciji. Takih, ki so trideset let zvesti delovnemu kolektivu, je malo. Nekateri gredo na boljše, drugim, drugi v takih težkih delovnih pogojih zbolijo ali za večno odidejo in ti, ki ostanejo, so spoštovanja vredni, take moramo ceniti.

Ob 20-letnici, Oberžan Marija

Tovarišico Oberžan Marijo sem dobil doma, v Laški vasi. Prijetna sogovornica me je povabila v hišo, ki sta jo z možem Francem zgradila pred osemnajstimi leti. Vnukinji, razposajeni, živahni deklici, sta se kaj hitro vključili v pogovor, ki je bil zanju resnično nekaj posebnega. Vendar sta se kmalu naveličali in stekli ven, v lep, sončen spomladanski dopoldan.

Marija izhaja iz delavske družine. Oče je delal vse in vseposod, da je lahko nasitil štiri lačne otroke.

Tistih težkih, predvojnih časov in začetka druge svetovne vojne Marija ne bo pozabila. Kot otrok je marsikaj videla in okusila grenkobo takratnega življenja.

Učila se je trgovske stroke pri trgovcu Godcu, tam kjer je danes vratarica za Štore II. Trgovino in hišo je porušila eksplozija vagonov prav na zadnji dan druge svetovne vojne.

»Leta 1950 sva se s Francem poročila in začela novo skupno (Nadaljevanje na 5. strani)

Pričevanje iz NOB

11

TRN V PETI

Ko so oficirji povečerjali, so se spet vsi posvetili ujetnikom. Najprej sta tista oficirja, oba poročnika — eden namestnik komandanta postojanke v Košani, drugi komandir čete — vsak svojo prazno menažko z vso silo vrgla v glavo Janezu in Blisku, da bi se tako maščevala za prelito žganje na Suhorju. Nato sta se spravila nanju s pestmi in z nogami, tako da sta bila kmalu vsa polna podplutb, vsa črna od udarcev in od brcanja z okovanimi čevlji po nogah, v trebuh, po vsem telesu. Zbila sta ju na tla, kjer sta kmalu obležala brez zavesti. Pri tem sta oficirja divjaško vpila in ju zmerjala z vsemi mogočimi psovskimi šepetanci, ko že nista nič več ne videla in ne slišala.

Ko sta se mučilca zavedla, da ujetnika ne dajeta več znakov življenja, sta se skoraj prestrašila, ker ju je verjetno zahtevala zase višja komanda. Polivali so ju z vodo, s polnimi vedri vode, dokler nista spet prišla k sebi. Najprej Janez in nato še Blisk. Oba sta bila skoraj povsem iznakažena. Posebno Bliskov obraz je bil ena sama rana, ena sama podplutba. Ležala sta na tleh v mla-

ki vode, pomešani z njuno krvjo in se nemočno skušala spraviti na kolena in na noge. Pomagati jima je skušal Albin, ki je med njunim pretepanjem in mučenjem sam dobil le nekaj klofut.

Tako so spet stali v kotu in pustili so jih nekaj časa v miru, da bi prišli malo k sebi, nato se je spet pričel krvavi ples. Zraven so jih popolnoma slekli partizanskih in nemške uniforme ter pobrali tudi čevlje, v zameno pa so jim dali stare in raztrgane uniforme bivše jugoslovanske vojske in stare čevlje brez podplavov. Posebno skrbno so slekli vso nemško uniformo z Janeza in mu jo zamenjali s starimi capami, medtem ko je na Albinu in Blisku le še ostalo nekaj njunega.

Ta zamenjava oblek pa je imele za tri ujetnike pozneje izredno hude posledice, kajti Blisk je imel v svoji bluzi notes, ki ga pred tem ni utegnil uničiti ali odvreči, med bojem v bunkerju pa se na to niti ni spomnil. V njem je imel zabeležne vse akcije svoje skupine in tudi tisto na četniško kolono ob Reki pod Suhorjem. Lahko si je misliti, kako dragocena najdba je bila to Ne-

dičevcem in njihovim soizdajalcem četnikom, čeprav tega tisti večer mučitelji še niso pokazali svojim ujetnikom. In zlahka si je tudi zamisliti, kako grozno maščevanje so jim zato snovali.

Tisti večer so tri ujetnike najprej samo formalno zasliševali o dokaj nebitnih zadevah, kot na primer, kateri enoti so pripadali, kje so še drugi partizani, koliko jih je in podobno. Končno pa so hoteli vedeti, kje imajo radiooddajnik, za katerega so našli šifro v bunkerju in so zanj vedeli, da deluje nekje v Brkinih. Bili so tako zagreti, da so hoteli takoj izvedeti, kje je skrit oddajnik, da bi šli takoj ponj, še tisto noč. Njihovo obnašanje se je na mah spremenilo. Nič več niso ujetnikov pretepal. Začeli so se jim dobrikati in se jim opravičevati za prejšnje pretepanje in mučenje. Obljubljali so jim celo svobodo, gradove v oblakih, vse mogoče, če jim le povedo, kje je skrit oddajnik. Posebno si je prizadeval komandant postojanke, da bi jih pripravil k besedi. Bahal se je, da lahko stori z njimi kar hoče, jim podari življenje in svobodo, lahko pa tudi ubije, kar da bo tudi storil, v kolikor mu ujetniki ne izdajo, kje je skrit radiooddajnik.

Trije ujetniki pa so samo odgovarjali, da ne vedo za noben oddajnik, da niso nikoli slišali zanj, ali pa so kar molčali na vsa vprašanja, ko jim je že presedlo odkimavati. To pa je nazadnje

komandanta tako razjezilo, da je dal znak trem hrustom, ki so bili ves čas ob njih, naj jih oni vzamejo v roke in naučijo pameti. Trije kriminalci so komaj čakali na to priložnost in planili najprej po Blisku. Zgrabili so ga in ga s trebuhom navzdol surovo privezali na kmečko klop za roke in za noge, v usta pa so mu potisnili lastno nogavico, da ni mogel vpiti. Nato so se ga lotili z usnjenimi jermeni in z vso silo udrihali po njem, da je nemočno ječal in pri vsakem udarcu se mu je telo zvilo v nemočnem krču. Na usta mu je udarila krvava pena. Vsakih nekaj minut so s pretepanjem prekinjali, vmes pa je komandant spraševal, kje je skrit oddajnik. Toda Blisk ni klonil!

Strahotno mučenje mu je spet vzelo zavest in negiben je obležal na klopi. Znova so ga obujali z vedri vode in mu končno potunkali celo glavo v vodo, dokler ni počasi prišel k sebi. Toda, ko so ga odvezali s klopi, ni imel sam niti toliko moči, da bi dvignil glavo. S klopi so ga pobrali trije mučitelji in ga zanesli v kot.

Bliskovo junaško zadržanje je vplivalo tudi na Albina in na Janeza, da sta enako pogumno vzdržala vse mučenje, ki sta ga bila nato tudi sama deležna. Vse tri so izmenično pretepal in mučili vse do jutra, ker si je komandant zabil v glavo, da mora na vsak način in tudi za ceno življenj treh ujetnikov priti do podatkov o radiooddajniku.

(Nadaljevanje s 4. strani)
življenja. Iz nič sva marsikaj ustvarila, mnogo sva potrpehla in si marsičemu odrekla, vendar sva z razumevanjem in skromnim življenjem začela graditi in dokončala hišico, v katero sva se vsečila leta 1963.

Oberžan Marija ima tri otroke. Vsi so že pri kruhu, samostojni. Sin in ena hčerka sta še doma, druga hčerka Mimica pa živi drugje. Oče Oberžan je že dve leti v zaslužnem pokoju.

»Opravljam delovne naloge poslovodje skladišča Valjarne II in jeklovleka. Delo je in ni težko, je pa odgovorno. Odnosi s sodelavci so vzorni in ker so sami mladi okrog mene, se tudi sama počutim mlado.«

Oberžan Marija. Emancipacija — enakopravnost žensk, da dosegle smo viden napredek in upam, da bomo še bolj spoštovane in upoštevane pri nalogah in obveznostih, ki so bile nekoč domena moških.

In še kako prav ima Marija, da se počuti mlado in zdravo, čeprav ima vnučke. To je pglavitno, to je volja in cilj življenja. Marija ima življenjske izkušnje in kaj pravi o pravicah žena?

»Emancipacija žensk, da, tu smo dosegle v zadnjih letih viden napredek. Spominjam se predvojnih, medvojnih in še ponekod zakoreninjenih navad nekaterih v povojnem času. Vedno smo bile žene zapostavljene, dobre samo za kuhinjo in ljubezen. Sledim dogodkom razvoja naših pravic. Dosegle smo lep, viden napredek in upam, da bomo še bolj spoštovane in upoštevane pri nalogah in obveznostih, ki so bile nekoč last in nenapisana pravica moških.«

Marija nima prostega časa. Preprosto si ga mora sama vzeti. Služba, mož, vnučki jo nenehno obvezujejo, ji dajo stalno delo. V družini si skupno pomagajo, se razumejo. Rada gleda televizijske, posebno zgodovinske oddaje. Bere knjige, redno prebira revije in z zanimanjem sledi dnevnim novicam.

»Lepo je, da se te spomnijo, da dobiš priznanje ob 20-letnici dela. Lepo je, da ti posvetijo pozornost, da vidiš, da nisi pozabljen, da si član kolektiva, spoštovan in priznan.«

Tako razglablja Marija. Z zanimanjem jo opazujem, ko se razvname, in pove to, kar ima na duši. Rahle gubice ob očeh, v črnih laseh vtakane srebrne nitke in črno obrobljena očala jo delajo

samozavestno, resno in zanimivo. Pa vendar se rada sprosti, ljubi družbo in z veseljem odhaja s planinci v gore, na ture in izlete.

Veliko sva se pogovarjala, vendar bi si imela še dosti povedati. Pa morda kdaj drugič, ko bodo vnučke zrasle in bo tudi mož Franc navzoč.

Ob 10-letnici, Stojan Jože

Naš tretji sogovornik je najmlajši. Dobil bo priznanje za 10 let zvestobe delovnemu kolektivu. Obiskal sem ga na domu, v Prožinski vasi. Njegova domača hiša stoji na gričku, nekoč smo ji rekli pri Pekovih.

Stojan je mlad, postaven mož. Ima hčerkico Bernardo, ki bo, vsaj tako izgleda, postala slikarka. Zelo rada riše in cel zvezek ima poslikan s Sneguljčicami in čudovitimi škrti.

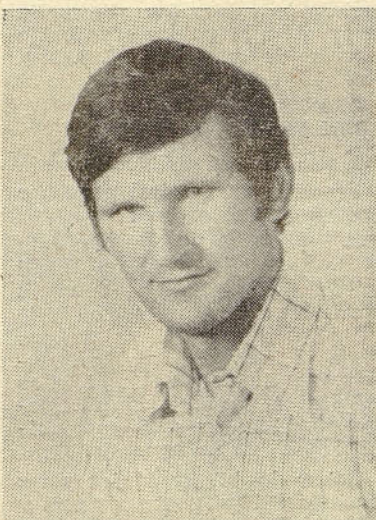
Jože se je rodil 1948, leta v Celju. Doma je na kmetiji in tako je Jože ves dan zaposlen.

»Po osnovni šoli sem se zaposlil v livarno naše delovne organizacije. Sedaj sem talilec na konti livu. Opravljal sem že različna dela in uspešno končal nekaj tečajev, kot varilskega, rezalskega in za čistilca odlitkov. Vendar mislim, da bi bilo dobro nadaljevati še s kakšno šolo.«

Jože Stojan je eden izmed zaposlenih, ki so v neposredni proizvodnji. Dela v TOZD livarne II. To delo je težko, nevarno in tudi odgovorno.

Veliko je prahu, večni preprih, nevarnost opeklin in še bi lahko naštevali, mi pravi Joža. Vemo, da so v livarni II veliko naredili, zboljšali delovne pogoje, povečali varnost pri delu, vseeno pa obstajajo problemi, ki se vsakodnevno porajajo in s tem tudi nevarnost pri delu.

»Pravzaprav sem presenečen, ne toliko nad nagrado in priznanjem za 10-letno delo v naši delovni organizaciji, morda tudi, pa vendar sem bolj presenečen,

Stojan Jože. Plača ali nagrada za opravljene delovne naloge še ni dovolj spodbudna.

da sem že deset let v kolektivu livarne in da tako hitro mine čas!«

Joža ima vrsto nalog in je aktiven pri družbenopolitičnem delovanju. Vendar je tudi športnik in dober gasilec pri prožinskih gasilcih. Zelo rad igra nogomet v gajski hosti, kjer so si mladi fantje uredili skromno igrišče. Takoj ko zapade sneg, ga občasno vidimo na smučeh. Delo in vaje pri gasilcih mu pomenijo do-

10. obletnica Jeklovleka

(Nadaljevanje s 1. strani)

ja MC 50, ravnalnega stroja PbR-2 in vlečne klopi STT. Dnevi so nam bili prekratki še posebno zato, ker smo bili brez tovrstnega znanja in izkušenj. Na srečo smo imeli polno mero volje do dela in skupno željo čimprej uspeti. Prizadevnost, zaupanje in sreča v kritičnih trenutkih vseh zaposlenih so pomagale premagovati začetne težave, ki so večkrat v začetku izgledale nepremagljive. Končno nam je uspelo v mesecu maju dati prvo količino brušenih profilov v prodajo.

Ob prvih brušenih palicah smo bili izredno navdušeni, kar se je razširilo tudi na ostale, ki so bili prisotni na »dnevu x«. Šele vprašanje tehničnega direktorja, ali bo do konca tedna 20 ton za odpremo, je ohladilo naše navdušenje. Ostala pa je zavest, da je treba proizvajati in to čim več, čim lažje s čim manjšimi stroški in v kvaliteti, ki bo odgovarjala kupcem oziroma porabnikom.

Za prvo proizvodnjo 9,5 ton brušenih profilov dimenzij Ø 13, Ø 12,5, Ø 12, Ø 11,5 in Ø 11 smo porabili reklamirane valjane profile Ø 14,3 in Ø 12,5 v kvaliteti Č-4230. Prva porabnika brušenih profilov sta bila Fonor Nova Rača in FVK Kraljevo, sledili so grosisti Kovinotehna, Brodomaterial, Metalka, Celik in drugi.

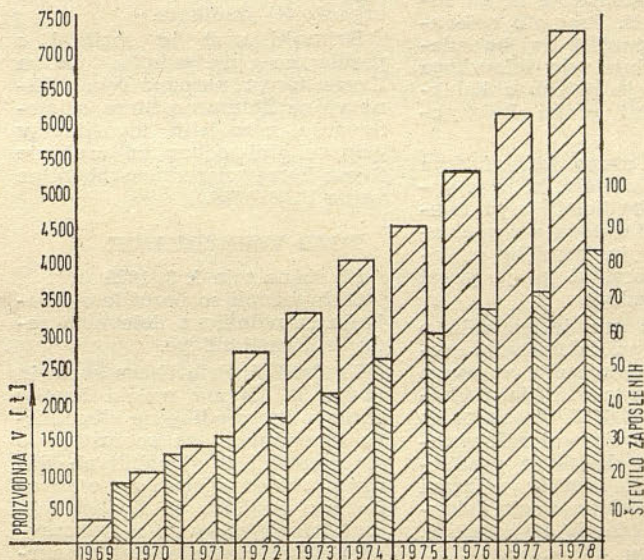
Tehnologija in postopek brušenja je bil podoben kot pri drugih proizvajalcih brušenih profilov, to je, da se valjane profile pred brušenjem vleče — kalibrira in po potrebi še žari. Tako smo do konca leta 1969 vlekli specialne profile na vlečni klopi I, okrogle profile za brušenje pa na vlečni klopi STT.

Prihajala so vedno večja in nova naročila, tako da je bilo nujno organizirati normalno triizmensko delo. Število delavcev se je od 5 v mesecu marcu povečalo na 17 in leto 1969 smo zaključili s proizvodnjo 117 ton vlečenih specialnih profilov.

Pri iskanju rešitev, kako z obstoječimi stroji in napravami doseči večjo proizvodnjo, smo videli izhod v spremembi tehnološkega postopka, to je s tako imenovanim postopkom direktnega brušenja. S tem so bile izpuščene naslednje faze dela: žarenje, koničenje, luženje, vlečenje in porezovanje na fiksno dolžino. Tako sproščene kapacitete na vlečni klopi STT smo izkoristili za novo proizvodnjo, za vlečenje okroglih in ploščatih profilov. Pri tem nam je uspelo že v mesecu februarju 1970 izdelati 31.675 kg vlečenih okroglih profilov, v mesecu marcu pa še 3.185 kg vlečenih ploščatih profilov. Proizvodnja je nenehno naraščala in leto 1970 smo zaključili z za nas rekordno količino 1.001 ton, kar smo tudi pošteno proslavili, saj smo prekoračili »magično« mejo 1.000 ton brušenih in vlečenih profilov.

Predstavitve do leta 1979 sledi v naslednjih številkah.

T. F.

GRAFIČEN PRIKAZ SKUPNE PROIZVODNJE IN ŠTEVILA ZAPOSLENIH

Proizvodnja v t (t)
Povprečno št. zaposlenih

datno veselje, občasno pa tudi obremenitev. Vidi se mu, da je mlad, zdrav in poln energije.

In kako je v delovni organizaciji?

»Plača ali nagrada za opravljane delovnih nalog še ni dovolj spodbudna, kajti naše delo je resnično težavno, nevarno in seveda odgovorno. Odnose s sodelavci imam dobre, prav tako s predpostavljenimi. Ne, tu ni težav. Mislim pa, da bi si morali prizadevati za večji red, več discipline, lahko bi naredili več. Vsi se moramo potruditi, od vodstva do zadnjega delavca v proizvodni verigi. Uvesti bomo morali nove metode, zboljšati organizacijo in povečati osebno odgovornost.«

Stojan Jože je po naravi bolj tih, ne govori preveč. Vseeno se je razgovoril in povedal niz dobrih in kritičnih pripomb. Ne prizna, da tudi rad bere, pa se oglasi žena: »O, saj kaj tudi prebere, lahko bi pa še več.« Žena je zaposlena v Šentjurju in zelo rada bere dobre in poznane knjige. Mislim, da se je Jože nalezl nekaj njenih navad. Poleg vsega dela v tovarni in doma se bo moral vsekakor prilagoditi tudi ženinemu vzpodbujanju za branje in gledanje prvih slik hčerkice Bernarde.

Tak je naš Jože Stojan. Mlad in kot pravi žena zapeljiv bo še dosti naredil s svojo vzpodbudnostjo in voljo. In prav je tako — na mladih je bodočnost.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

DELAJSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE

Na 8. redni seji, ki je bila 15. marca 1979 so delegati sprejeli sklep, da se osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za investicije posreduje v obravnavo samoupravnim delovnim skupinam v vseh TOZD.

Potrdil je pravilnik za opravljanje dežurstva v delovni organizaciji Železarne Štore.

Soglasno so potrdili gospodarski načrt za leto 1979 s prilogami: — sanacijski program TOZD Elektroplovž, TOZD Livarne strojne litine, TOZD Mehanske obdelave in TOZD Tovarne traktorjev,

— plan investicij za leto 1979, dopolnjen z delno zahtevo TOZD Vzdrževanje,

— finančni plan za leto 1979.

Delavski svet je sprejel poslovnik o delu delavskega sveta delovne organizacije s tem, da ga je potrebno uskladiti z ostalimi samoupravnimi akti. Strinjal se je s predloženim programom dela delavskega sveta in priporočal, da se izdelajo tudi programi za delavske svete TOZD.

Pri obravnavi ocene sprejemana zaključnega računa za leto 1978 v temeljnih organizacijah je delavski svet zadolžil poslovodni svet, da na osnovi podanih konkretnih zahtev, ki so bile podane v razpravi, izdela program reševanja te problematike in ga rokovno opredeli. Program reševanja te problematike naj bo izdelan do naslednje seje delavskega sveta, nakar je potrebno kolektiv informirati preko Informatorja.

Sprejel je oceno kolektivnega poslovodnega odbora, ki jo je podala kadrovska komisija pri svetu konference osnovnih organizacij sindikata in poročilo poslovodnega odbora, ki ga je podal njegov predsednik.

Vzel je na znanje poročila o delu komisij pri delavskemu svetu delovne organizacije v prvem letu mandatnega obdobja. Zadovoljil je TOZD GKSG, da skupaj s pravno službo čimprej reši vprašanje pravne dodelitve gradbenih parcel na Lipi in pripravi odgovor na naslednjo sejo delavskega sveta delovne organizacije.

Vzel je tudi na znanje oceno proizvodnih rezultatov za obdobje januar—februar 1979 ter se seznanil z okvirnim programom dejavnosti »Hortikultura 80«.

Na tej seji so sprejeli tudi predlog za izdelavo investicijskega elaborata za proizvodnjo plinskih gorilnikov v Bihaču, s tem da se vsa neresena vprašanja razčistijo že pred izdelavo samega projekta in se posredujejo kot informacija v kolektiv.

Na osnovi 520. in 545. člena zakona o združenem delu točke 1 se z dnem 18. 3. 1979 razreši dolžnosti vodja delovne skupnosti tov. Belej Marjana, dipl. oec. Do tega roka se izvrši primopredaja poslov ki, jih prevzame vršilec dolžnosti vodje delovne skupnosti za komercialne posle tov. Potočnik Albin, pravnik.

Na osnovi 171. člena zakona o delovnih razmerjih je delavski svet sklenil, da se tov. Čuvan Olga, dosedanji vodja delovne

skupnosti za fin. in računovodske posle po izvršeni primopredaji in uvajanju novoimenovanega vodje delovne skupnosti razporedi na dela in naloge strokovnega sodelavca kolektivnega poslovodnega odbora za finančne zadeve.

DS se je seznanil s poročilom o zasedanju delavskega sveta SOZD SZ in zaključki, ki so bili sprejeti na tem zasedanju.

Sprejeli so samoupravni sporazum o delitvi združenega premoženjskega stanja UJZ. Imenoval je inž. Petra Kunca za člana likvidacijske komisije in imenoval dipl. inž. Igorja Uršiča, predsednika kolektivnega poslovodnega odbora SOZD SZ za podpisnika tega sporazuma.

Pooblastil je predsednika kolektivnega poslovodnega odbora za izdajo izjave o prijavi uvoza grede pred doseženo pravico plačila. S tem Železarna Štore izjavlja, da bo v roku 6 mesecev od dneva evidentiranja prijave o sklenjeni pogodbi o uvozu pokrila odobrene zneske pravice plačevanja uvoza, reprodukcijskega materiala, doseženo pravico do plačevanja uvoza, katero bo pridobila z lastnim izvozom. Podprl je predlog sveta Konference osnovnih organizacij sindikata o nakupu novih posteljnih kapacitet na Rabu in priporočila delavskim svetom TOZD, da sprejmejo pozitiven sklep v smislu predloga sveta konference osnovnih organizacij sindikata.

Delavski svet je soglašal s predlogom predsednika aktiva Zveze borcev narodne osvobodilne vojne Železarne Štore o imenovanju petnajstih tovarišev v pripravljani odbor za srečanje Zveze borcev narodnoosvobodilne vojne SOZD SZ.

TOZD VZDRŽEVANJE

17. redna seja 1. 3. 1979

Obravnavali so poročilo o izvajanju Pravilnika o delovnem redu in zavzeli sklepe.

Predsednik delavskega sveta in vodja TOZD sta podala kratko razlago na predlagane dopolnitve Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976—1980, po razpravi ga je delavski svet potrdil.

Delavski svet je pooblastil odbor za investicijsko izgradnjo TOZD Vzdrževanje za odgovornega pri sestavi plana za leto 1981—1985.

TOZD TOVARNA VALJEV KOKIL IN METALURŠKE LITINE

Delavski svet je potrdil plan investicij za leto 1979, k realizaciji pa so sklenili pristopiti čimprej. Pooblastili so podpisnike pogodb o najetju kreditov.

Vse morebitne podražitve, ki bi nastale v času realizacije programa, se krijejo iz lastnih sredstev, so se odločili v TOZD. Delavski svet se strinja, da bo TOZD Livarne valjev, kokil in metalurške litine nosilec investicije v okviru skupnega investicijskega programa z mehansko obdelavo.

Obravnavali so problematiko poslovanja v februarju in ugotovili, da je bil izredno visok izmeček pri NGJL in trdih valjih. Pri NGJL valjih je velik del izmečka posledica osvajanja pozicije 703 ter pokanja valjev pri ohlajanju in žarenju. Pri trdih valjih je potrebno podvzeti vse mere za zmanjšanje izmečka. Sprejel je tudi operativni plan za marec 1979. Člani delavskega sveta so se seznanili s poročilom stalne popisne komisije.

Delavski svet je obravnaval in sprejel »Pravilnik o dežurstvu«.

Kot svoj samoupravni akt je delavski svet sprejel tudi Samoupravni sporazum o inovacijah v Slovenskih železarnah.

DELAJSKI SVET DELOVNE SKUPNOSTI ZA KOMERCIALNE POSLE

12. 3. se je delavski svet sestal na 13. redni seji in med drugim sprejel pravilnik o dežurstvu in pravilnik o izobraževanju, obenem pa so se seznanili tudi s samoupravnim sporazumom o inovacijah in ga sprejeli.

Delavski svet potrjuje tudi plan investicij za leto 1979 s tem, da vključijo pod nujno nabavo fotokopirnega stroja za poslovne prostore v Celju. Pri obravnavi poročila inventurne komisije je predloge podprl s pripombo, da naj bo podrobneje obravnavano, kje se nahajajo določene razlike, v katerih skladiščih, tako da bi bila lažja kontrola. Člani delavskega sveta so podprli imenovanje vršilca dolžnosti vodje delovne skupnosti tov. Albina Potočnika v času razpisnega roka.

Delavski svet je kot vršilca dolžnosti vodje sektorja prodaje traktorjev imenoval inž. Podbregarja s tem da začasno opravila še opravila in naloge s področja servisne dejavnosti od 15. 3.

ODBOR SAMOUPRAVNE DELAJSKE KONTROLE

6. seja se je vršila 21. februarja V zvezi s sklepanjem pogodb o delu je bilo sklenjeno:

— pri sklepanju pogodb o delu se je potrebno dosledno držati določil Pravilnika o delovnih razmerjih oziroma postopka, ki je bil določen s strani delavskega sveta za kadre in splošne zadeve z dne 11. 1. 1979. Zneski, ki so določeni s pogodbo, ki ni sklenjena v skladu s prej omenjenimi določili, se ne izplačajo.

Odbor je bil seznanjen, da z izvajalci del pri podiranju peči v jeklarni I še ni bila sklenjena pogodba oz. tak predlog sploh ni bil posredovan samoupravnemu organu v odobritev.

Odbor tako ravnanje kritično ocenjuje in zadolžuje kolektivni poslovodni odbor, da odgovorno osebo pokliče na odgovornost. V bodoče pa morajo biti pogodbe sklenjene pred pričetkom izvajanja del. Odbor priporoča, da komisije za MRZD po TOZD in izvršilni odbori po delovnih skupnostih temeljito preučijo predloge za sklenitev pogodb o delu. O svojih odločitvah pa naj seznanijo delovni kolektiv z obvestili na oglasnih deskah.

Nasploh pa je potrebno čimbolj omejiti pogodbeno dela. O predlogih za sklenitev pogodb za višje zneske naj predhodno razpravlja tudi poslovodna konferenca.

Nadalje je odbor predlagal, da se naj večkratne zamudnike v januarju disciplinsko obravnava, evidenco o zamudnikih in izhodih iz zavarovanega območja naj se pa dosledno izvaja še naprej v vseh vratarnicah.

Odbor apelira na komisije samoupravne delavske kontrole v TOZD, da ponovno razpravljajo o zadevi zbiranja odpadnega materiala iz obeh livarn ter o ugotovljenem neodgovornem razsipavanju montažnih elementov Tovarne traktorjev, ki se najde-

(Nadaljevanje na 7. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

prihaja do neposrednega sodelovanja strokovnjakov in znanstvenih institucij, fakultet in gospodarstva, kar ima za rezultat bogato izmenjavo izkušenj in doseganje novih znanj. Zato je potrebna širša in intenzivnejša akcija celotne družbe pri izvajanju delovnih tekmovanj, ker vemo, da tekmovanja prispevajo k povečevanju produktivnosti, izboljšanju kvalitete, povečanju števila racionalizacij in odpirajo možnosti, da se vsi materialni faktorji gospodarskega razvoja usmerijo k čim boljšemu izkoriščanju znanj in sposobnosti proizvajalcev. Zato je potrebno dati težišče tem tekmovanjem zlasti v temeljnih organizacijah združenega dela, kjer naj imajo masovni in hkrati čim kvalitetnejši značaj.

Letošnje tekmovanje kovinarjev Slovenije naj bi bilo v Celju konec meseca junija. Do tega datuma bo potrebno izvesti delovna tekmovanja v tozdih in občini Celje. V tekmovanje kovinarjev so vključeni naslednji poklici: varilci, orodjarji, strugarji, brusilci, rezkalci, livarji in kovači. Delavci Železarne Štore kot ene večjih delovnih organizacij se bodo prav tako morali vključiti v tekmovanje in to iz vseh sredin, kjer je to mogoče. Zavedati se moramo, da tudi organizacija internega tekmovanja ni lahka naloga, lažje pa jo bomo izpeljali, če se bomo v vsaki sredini temu ustrezno organizirali. Politično akcijo priprave tekmovanja morajo v vsaki sredini voditi predsedniki osnovnih organizacij sindikata in člani IO. Neobhodno je potrebno v priprave vključiti sodelavce, ki so strokovno usposobljeni za določene poklice.

Sindikati delavcev proizvodnje in predelave kovin Slovenije (v katerega smo organizirani tudi delavci Železarne Štore) se bo tudi v bodoče zavzemal, da se bodo delovna tekmovanja kovinarjev uveljavila kot vsakodnevna aktivnost v vseh tozdih in tako pospeševal prizadevanja za boljše delovne rezultate delavcev kot sestavino vsakodnevnega dela delavcev ter se zavzemal za različne oblike moralne vzpodbude in priznanj delavcev za dosežene uspehe na teh tekmovanjih.

Leskovšek Zlatko

Delo samoupravnih organov

(Nadaljevanje s 6. strani)

jo na odlagališčih. Poudarili so, da se iz linije izločen material za reklamacijo nazaj uskladišči.

V kolikor se ugotovi neuporabnost materiala, se naj vrne proizvajalcem. Če pa se poškoduje na liniji, se naj odpremi v staro železo. Sklenili pa so, da o trošenju materiala razpravlja tudi poslovodna konferenca.

ODBOR POSEBNE FINANČNE SLUŽBE

Sestali so se že na 5. redni seji 1. 3. 1979.

Obrazložitev o izvršitvi plana likvidnosti za januar 1979 je podala tov. Čuvanova. Ob tem je bilo ugotovljeno, da je bil mesec januar manj uspešen predvsem zaradi slabših proizvodnih rezultatov TOZD liv. I in TOZD Mehanske obdelave, tako da znaša negativni saldo 19.823.000 din.

Nadalje komisija ugotavlja, da likvidnostni plan za mesec marec izkazuje negativni saldo, zato so s ciljem zmanjšanja negativnega salda sklenili:

— kredit v višini 35.000.000 din naj bi bil podaljšan oziroma spremenjen v dolgoročnega,

— vložiti je potrebno maksimalne napore za doseganje boljših proizvodnih rezultatov, ker je planirana fakturirana realizacija manjša od 1/12 planirane v finančnem planu za leto 1979.

— do prihodnje seje je potrebno izdelati kvartalni likvidnostni plan na osnovi finančnega plana za leto 1979.

Odbor je razpravljal tudi o oceni poslovanja v letu 1978 in prišel do zaključka, da je potrebno intenzivno nadaljevati z delom po pogodbi s firmo FIAT.

Odločili so se za pridobitev dolgoročnih kreditnih sredstev za potrebe obratnih sredstev.

KOMISIJA

ZA GOSPODARJENJE DELOVNE ORGANIZACIJE ZS

14. redna seja je bila 6. marca. Pri realizaciji sklepa so ugotovili, da še nista realizirana dva sklepa in to sklep, s katerim je bila TOZD Tovarna traktorjev

zadolžena, da pripravi poročilo o dejanskem stanju oziroma rezultatih opravljene inventure. Poročilo naj bo komisiji dostavljeno do naslednje seje, s tem da je za to zadolžena tudi delovna skupnost za komercialne posle. Nerealiziran je tudi sklep, ki zadolžuje kolektivni poslovodni odbor, da poda informacijo o razrešitvi problema glede kokil.

Sklenili so, da se predlog za povečanje lastnih deležev za prevoz na delo in z dela posreduje v javno razpravo in nato na prvem referendumu ustrezno spremeni Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za OD in sklada skupne porabe.

Na osnovi sporočila oddelka za sisteme nagrajevanja o načinu urejanja nadur za čas vožnje izven rednega delovnega časa ob intervencijskih posegih na terenu, katere opravlja servisna služba Tovarne traktorjev, je komisija sprejela sklep, da naj Delovna skupnost za komercialne posle temu ustrezno dopolni svoj Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD po delu in rezultatih dela.

Komisija se je seznanila z rezultati poslovanja v mesecu januarju. Ugotavlja, da so le-ti v tem mesecu izredno slabi. Da ne bi s takimi rezultati nadaljevali, je komisija priporočala, da že v začetku leta pričnemo z uresničevanjem akcijskih in sanacijskih programov.

V predloženi obliki je komisija sprejela operativni plan za mesec marec, prav tako je potrdila proračun stimulativnih dodatkov za leto 1978 s pripombo, da se za TOZD Livarne strojne litine preveri izračun.

Potrdila je predloge komisije za racionalizacije.

Odobrili so 112 nadur za potrebe gasilske službe za mesec februar.

Odobrila je službena potovanja 22 osebam, vzela pa je tudi naznanje kateri sodelavci so posredovali poročila o službenih potovanjih.

naša iskre in tleče ogorke. Požari so najpogostejši v iglastih gozdovih, posebno v mladih sestojih, kjer je navadno dovolj suhega, hitro vnetljivega materiala, iglavci pa zaradi smolnatosti še posebno radi gorijo.

Kateri so glavni vzroki za nastanek gozdnih požarov? Glavni povzročitelj je človek, ki lahko povzroči požar hote ali nehote. So primeri, k sreči zelo redki, da človek zaneti požar iz nevoščljivosti, maščevanja; nehote pa postane človek požigalec gozda zaradi nepravilnega ali nepredvidnega ravnanja z ognjem v gozdu ali v neposredni bližini.

Navedimo nekaj primerov, ki so najpogostejši vzrok za nastanek gozdnih požarov. Osebe, zaposlene v gozdu ali njegovi bli-

(Nadaljevanje s 3. strani)

2. Uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov na načelih svobodne menjave dela v vzgojnoizobraževalni dejavnosti kot sestavini združenega dela, kar je eden temeljnih vzrokov resnične družbene preobrazbe, vzgoje in izobraževanja.

3. Načelo permanenčnosti izobraževanja, ki temelji na usmerjanju mladih v izobraževanju in poleg izobraževanja ob delu vse bolj uveljavlja izobraževanje iz dela.

4. Sprememba vsebine odnosov in organiziranosti v vseh vzgojnoizobraževalnih organizacijah od predšolskih do univerze.

Z vidika navedenih osrednjih izhodišč moramo še posebej preveriti in oceniti:

— samoupravno organiziranost uporabnikov in izvajalcev vzgojnoizobraževalne dejavnosti v posebnih izobraževalnih skupnostih in enotah izobraževalnih skupnosti;

— povezanost vzgojnoizobraževalnih programov različnih stopenj in njihovo povezanost z delom;

— delegatsko sestavo svetov šol kot skupnih organov upravljanja izvajalcev, uporabnikov in udeležencev usmerjenega izobraževanja;

— vključevanje mladine in delavcev v izobraževanje s stališča enakopravnosti pri vključevanju in izobraževanje in načela permanentnosti izobraževanja, posebej izobraževanja iz dela in ob delu;

— preobrazba gimnazij v vzgojnoizobraževalne organizacije usmerjenega izobraževanja;

— samoupravni položaj študentov v vzgojnoizobraževalnih organizacijah in izobraževalnih skupnostih;

— družbenoekonomski položaj udeležencev v usmerjenem izobraževanju in funkcija štipendiranja pri usmerjanju udeležencev in njihovem vključevanju v združenem delu.

Ocenjevanje ustreznosti normativnih in organizacijskih rešitev v osnutku zakona moramo povezati tudi z vlogo in nalogami, ki jih sistem usmerjenega izobraževanja nalaga delovnim organizacijam ter pripravljenostjo za njihovo uresničevanje.

Najvažnejše naloge so:

— planiranje kadrov,

— ugotavljanje potreb po izobraževanju (planiranje izobraževanja),

— oblikovanje nomenklature poklicev,

— sodelovanje pri oblikovanju vzgojnoizobraževalnih programov,

— spremljanje razvoja zaposlenih delavcev in njihovo usmerjanje v izobraževanje ob delu in iz dela, za izpolnjevanje v poklicu oziroma za pridobitev zahtevnejših poklicev,

— delna realizacija praktičnega pouka po programih izobraževanja za delo in poklice v sodelovanju z izobraževalnimi organizacijami,

— delna ali celotna realizacija praktičnega in teoretičnega pouka po programih za usposabljanje ali izpopolnjevanje v poklicu, samostojno ali v sodelovanju z ustreznimi izobraževalnimi organizacijami,

— uresničevanje družbenoekonomskih odnosov na področju izobraževanja.

Pravica in odgovornost, ki izhaja iz vloge delovne organizacije v sistemu usmerjenega izobraževanja, zajema torej skrb za razvoj delovnih in ustvarjalnih sposobnosti svojih delavcev.

Zelič Franc inž.

VARUJMO GOZDOVE PRED POŽARI

Z nastopom vsakoletnega spomladanskega sušnega obdobja se zelo poveča nevarnost gozdnih požarov. Najnevarnejše obdobje je v času, ko sneg skopni, trava, stelja in gozdna podrast pa so suhi in lahko vnetljivi, posebno če ni padavin. Nevarno obdobje traja navadno od začetka marca do konca aprila, ko trava in podrast ozelenijo, takrat se tudi nevarnost gozdnih požarov zmanjša.

Požarno najbolj ogrožene so prisojne (južne lege), ker tam sneg najprej skopni, trava in podrast pa se tam tudi najbolj posušijo. Spomladi je navadno vreme precej vetrovno, kar nevarnost požarov še povečuje, ker veter, ne samo da travo dobro posuši, ampak v primeru požara pospešuje in razpihuje gorenje ter od-

žini, izletniki, turisti zakurijo ogenj, da bi se pogreli, pripravili toplo jed in ognja ne zavarujejo, ne pazijo nanj, pozabijo nanj ali ga ob odhodu ne pogasijo. Vendar pa največ požarov povzročijo kmetje zaradi nepredvidnega spomladanskega požiganja travišča in grmovja in jim ogenj zaradi vetra uide v gozd. Mnogo požarov nastane tudi zaradi malomarnosti odvržene še goreče vžigalice ali cigaretnega ogorka. Povzročitelji gozdnih požarov so tudi otroci, ki v igri požigajo travo ali se kako drugače igrajo z ognjem, pa ga v vetrovnem vremenu niso več v stanju sami pogasiti.

Nekaj opozoril, ki jih moramo vedeti:

— Prepovedano je netenje ognja v gozdu ali v neposredni bližini (50 m od roba gozda) in sežiganje travišča ali grmovja na območju, kjer lahko nastane gozdni požar.

— V vetrovnem ali sušnem obdobju je prepovedano vsako netenje ognja tam, kjer lahko to ogrozi gozd.

— Kdor opazi, da gozd gori, je njegova dolžnost, da ogenj — če je le mogoče — pogasi; če pa tega ne more, mora o požaru takoj obvestiti najbližjo postajo milice, gasilce ali področno gozdarsko osebo, pač tistega, ki ga je mogo-

če najhitreje doseči.

— Najprimernejša za gašenje goreče trave ali podrasti, ki obkroža gozd, je sveža smrekova veja, s katero tolčemo po ognju. Ni potrebno posebej poudariti, da se mora ukrepati hitro, kajti vsak gozdni požar je mogoče hitro pogasiti, če se ga pravočasno opazi in ukrepa.

Oh, mami, da si le doma! Očka je čisto obupal za 8. marec.

TITO — HRABER SI KOT DOMOVINA

Letošnjo štafeto palico je oblikovala Ravenčanka Milena Braniselj. Izdelana je iz ravenskega plemenitega jekla. Ponazarja sedem sekretarjev SKOJ, osem reber pa je simbol bratske povezanosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

Ravska železarna dne 24. 3. 1979. Zgodnje jutranje ure. Vse-povsod zastave. Pred vhom železarski pihalni orkester. Na avtobusni in železniški postaji je še posebej živo. Tisoče mladincev in mladink ter meščanov iz vse Slovenije in od drugod se zliva v reko, ki se počasi premika proti centru za rekreacijo, prizorišču osrednje proslave ob odhodu 35. štafete mladosti. Ura je 11.00. V novi elektroobložni peči v Železarni Ravne se je končal še eden od nešteti tehnoloških procesov pridobivanja tekočega jekla.

Nepozaben prizor. Vse-povsod okoli peči ljudje v delovnih oblekah, na glavah čelade, delavci — neposredni proizvajalci. Na osrednjem prostoru, osvetljena s tisoči luksov iz bliskavic foto in TV snemalcev, se blešči 35. štafeta palica, pozdrav našemu drage-mu Titu.

V dveh mesecih jo bodo v rokah držali tisoči mladink in mladincev, jo pozdravili milijoni krajanov po vsej socialistični samoupravni Jugoslaviji. Zvečer, na dan mladosti bo naš predsednik sprejel najdražjo čestitko za svoj rojstni dan.

LOKALNA ŠTAFETA

Tudi krajanji Štor smo pozdravili lokalno štafeto mladosti v nedeljo, 25. 3. 1979 ob 8.30. Sprejeli smo jo od mladincev KS Svetina in jo oddali mladinkam in mladincem KS Teharje.

V programu, ki smo ga za to priložnost pripravili, so sodelovali: OŠ Štore, SKIMC Štore, OO ZSMS KS Štore, Društvo Partizan — Kovinar Štore ter mladina in delavci Železarne Štore.

V govoru, ki smo ga na svečanosti poslušali, je bilo med drugim rečeno:

»Naš predsednik je bil in tudi ostal človek z naprednim delavskim čutom, človek, ki je razumel sodobno resničnost, pazljivo analiziral spremembe, ki jih je življenje prinašalo in vse to prenašal v politične odločitve in aktivnosti ter tako borbo delavskega razreda plemenitil s spoznanji, potrebnimi za njeno obnašanje in dožemanje tako neposrednih kakor tudi dolgoročnih ciljev...«

Na koncu proslave je osnovnošolka Sabina Petrič prebrala pismo tov. Titu:

»Dragi naš tov. Tito!

Čestitamo ti ob prazniku in obljubljam, da bomo trdno korakali po tvoji in naši poti, po poti, ki smo si jo skupaj s tabo zastavili. Tvoj praznik je istočasno tudi praznik mladosti.

Krajanji, ki smo tukaj prisotni in tudi tisti, ki iz kakršnihkoli razlogov niso prišli na to svečanost, ti želimo dolgo in srečno življenje, da nam še dolgo vodiš našo Zvezo komunistov in ljudstvo, delavski razred, ki ga imaš neomejeno rad in katere član si tudi sam od svoje zgodnje mladosti.«
Krajanji KS Štore

Tokrat objavljamo obljubljen odgovor, bolje rečeno razmišljanja, na objavljen članek tov. Bogdana Mirnika »Kako je z odnosi do upokojevcev Železarne.

O tem razmišljamo vsi, tako zaposleni kot upokojevci. Prijetno sem bil presenečen, ko sem po dolgem času v Železarni opazil prispevka dveh naših upokojevcev, sicer zelo različna po vsebini. Presenečen zato, ker je bilo v dosedanjem izhajanju našega lista takšnih oziroma podobnih prispevkov zelo malo.

V svojem kratkem sestavku poskušam odgovoriti predvsem na sestavek tov. Mirnika, ki na kritičen način obravnava odnose Železarne Štore do upokojevcev. Z odgovorom ne bi želel začeti polemike, ali je odnos res takšen ali ne, temveč skušam s tem sestavkom pomagati k nadaljnjemu razmišljanju o odnosih z našimi upokojevci, tako znotraj kolektiva kot med upokojevci samimi.

Res je, da v Železarni Štore verjetno vedno ne izkoristimo vseh možnosti, da bi upokojevce tudi po odhodu v pokoj bolj po-

oblike, med drugim tudi takšne, ki jih v svojem prispevku navaja tov. Mirnik.

Menim, da je osnovna naloga vseh subjektivnih socialističnih sil krepiti materialno bazo samoupravljanja, ker le »bogatejša« samoupravna socialistična družba lahko omogoči vsem nam boljši osebni in družbeni standard. Če sem napisal »vsem nam«, sem zapisal zato, ker so upokojevci, ne glede kje so si pridobili pravico do pokojnine, enakopravni del te družbe. In ker je temu tako, tudi pri pripravi konference, sprejemanju stališč in sklepov o družbenem standardu nismo posebej govorili o upokojevcih. To pa zato, ker smo se dogovarjali predvsem o počitniških objektih, stanovanjski izgradnji, zdravstvu, rekreacijskih objektih, družbeni prehrani itd., kar vse ni namenjeno samo še aktivnim članom naše DO, ampak tudi upokojevcem. Tu mislim predvsem na reševanje stanovanjske izgradnje in počitniške domove, za kar imajo vsi upokojevci enake možnosti in pravice, kot aktivni člani naše DO.

ODNOS DO UPKOJEVCEV

vezali z železarno tako ali drugače. Res je, tudi da to v delovnih organizacijah zelo različno urejajo, kar je navsezadnje v resnici odvisno od kolektiva samega, njegove velikosti, števila upokojevcev, možnosti, pa tudi dobre volje. Vendar se zelo težko sprizajnim s trditvijo o »odpisanosti« naših upokojevcev, pa čeprav v narekovanju.

V sindikatih smo v letošnjem letu že spregovorili o možnosti srečanja upokojevcev in prepričan sem, da bomo taka srečanja organizirali. Prav tako v celotni naši družbi veliko govorimo o minulem delu in iščemo oblike, kako minulo delo konkretizirati predvsem v materialni obliki. V iskanju konkretizacije pa se porajajo v kolektivih zelo različne

Kot sem že omenil, se bomo o odnosih z upokojevci še morali pogovarjati v vseh organih sindikata in samoupravnih organih, vendar ne samo enkrat na leto, ampak mora to postati naša vsakdanja praksa.

Z zapisom tega članka nisem imel namena negirati sestavka tov. Mirnika oz. prikazati kot da je v Železarni Štore v odnosih do upokojevcev vse v redu, ampak prispevati k nadaljnjemu razmišljanju in iskanju oblik za tesnejše in boljše odnose. Zato sem prepričan, da se bodo v bodoče v našem glasilu še objavljali prispevki naših bivših sodelavcev, predvsem v smislu predlogov in razmišljanja; kako naše medsebojne odnose izboljšati.

Kaluža VI.

Praznovanje dneva žena

V letošnjem letu smo želeli organizirati praznovanje dneva žena malo drugače, kot je bilo dosedaj.

Komisija za vprašanja žena, mladine in invalidov pri svetu konference sindikata se je odločila, da na 8. marec, ki je delovni dan, za zaposlene ženske in upokojevke organizira proslavo, na prosto soboto pa ogled delovne organizacije, v kateri so zaposlene v pretežni meri ženske.

Resnično pristržno proslavo so nam pripravili osnovnošolci iz Štor. Tovarišice in otroci so vložile veliko truda, da bi izkazali svojo naklonjenost, pomembnost in vlogo današnje žene, ki je delavka, družbenopolitično aktivna, žena in mati. Žalostno toda res-

nično, proslave se je udeležilo malo število žensk.

V drugem delu praznovanja smo smatrali, da je prav, da naše tovarišice spoznajo, kako in pod kakšnimi pogoji delajo ženske v drugih delovnih organizacijah. Odločili smo se za ogled tovarne konfekcije Lisca v Sevnici, dne 17. 3. t. l., ko so imeli delovno soboto.

Ob odhodu nas je spremljal dež a kasneje se je razjasnilo in tudi lica naših udeleženk ekskurzije so bila vesela, sproščena.

V jedilnici tovarne Lisca nas je pozdravil tovariš Debeljak in nam v nekaj besedah predstavil delovno organizacijo. To je mlad kolektiv, katerega začetki segajo v leto 1955. V teh letih so tri ši-

vilje pričele oblikovati in izdelovati nedrce, danes ta kolektiv šteje 1.800 zaposlenih. V več skupinah smo si ogledale njihove obrate in proizvodnjo, ki se odvi-

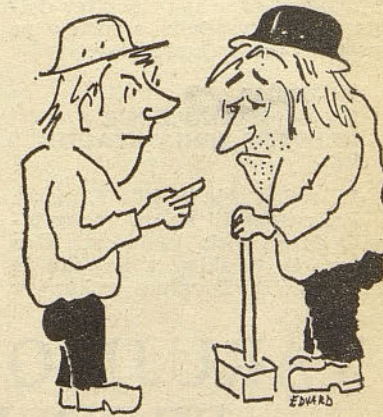
Upokojevke na izletu s sodelavkami v tovarni »Lisca« in Tončkovem domu na Lisci. Vesele in nasmejane so pozirale fotografu pred tovarno v Sevnici.

ja na tekočem traku. Zelo smo bile navdušene nad njihovo organizacijo dela, kakor tudi nad modernim načinom skladiščenja osnovnih surovin in gotovih izdelkov.

Polne novih spoznanj in zadovoljstva smo zapustile tovarno Lisca in se odpeljale na sončni Tončkov dom na Lisci.

Po izredno dobrem in skrbno pripravljenem kosilu smo vesele zapele in zaplesale, nato pa ob 18. uri vse zadovoljne, nasmejane in srečne krenile proti domu.

Slavica Stokavnik

Kaj za vruga pa je s teboj? Nič, nič. Samo možje smo se zbrali in dali kontra ženam za 8. marec. No, maček bo že minil, le z ženo bo še hudo...

Dopisujte v

Štorski
ŽELEZAR

ŠTORSKI ŽELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORA — Izhaja enkrat mesečno — Uredniški odbor: Građišnik Erido, Gabršček Jože, Knez Peter, ing., Kavka Franc, Renčelj Vlado, Uršič Rudi, Zelič Franc, ing., Zmahar Ivan — odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.